

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 126/08-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. júla 2009 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika a zo sudcov Jána Auxta a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť spoločnosti A., a. s., S., zastúpenej advokátom JUDr. T. Š., K., pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obo 94/2006 z 24. októbra 2007 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo spoločnosti A., a. s., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obo 94/2006 z 24. októbra 2007 p o r u š e n é b o l o .

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obo 94/2006 z 24. októbra 2007 z r u š u j e a v e c v r a c i a Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je p o v i n n ý uhradiť spoločnosti A., a. s., trovy konania v sume 223,46 € (slovom dvestodvadsaťtri eur a štyridsaťšesť centov) do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet jej právneho zástupcu advokáta JUDr. T. Š., K.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. III. ÚS 126/08-8 z 23. apríla 2008 prijal na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti A., a. s. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Obo 94/2006 z 24. októbra 2007.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

«Predmetný súdny spor sa viedol na základe návrhu sťažovateľa proti odporcovi CH. a. s. B. Jeho príčinou bolo porušenie zmluvného záväzku, ktorým sa na základe zmluvy o dielo a mandátnej zmluvy (diel IX a X, hlava II. ObZ.) zaviazal odporca vyprojektovať a postaviť stavbu „výroba kompakovaných hnojív“...

Súdy chybne aplikovali celý rad ustanovení Obchodného zákonníka, počnúc ustanoveniami, vzťahujúcimi sa na zmluvu o dielo, cez ustanovenia o mandátnej zmluve až po všeobecné ustanovenia o náhrade škody. Ide pritom o tak flagrantný odklon od príliehavej aplikácie, že ju nemožno považovať za uplatnenie práva na nezávislý právny názor... Čo je však najmenej pochopiteľné a už vôbec nie prijateľne zdôvodnené v rozsudkoch, je ignorovanie nesporného súvisu príčin vzniku škôd, ktoré priznané boli a tých, ktoré priznané neboli (ušlý zisk), keď všetky majú spoločného menovateľa:

nesplnenie záväzku čo do kvality a čo do termínu.

Za vrcholne arbitrárne stanovisko súdov (najmä však NS) považujem spôsob, ako pristúpili k hodnoteniu podmienok pre naplnenie aplikácie § 373 a nasl. ObZ. Náhrada škody je v Obchodnom zákonníku koncipovaná na princípe objektívnej zodpovednosti. Ak sa teda zistí porušenie povinnosti, vyplývajúcej zo záväzkového vzťahu, nie je to žalobca (poškodený), koho zaťažuje dôkazné bremeno! Liberačné možnosti sú v tomto a nasledujúcich ustanoveniach presne určené. Nepreukázali sa! Porucha častí kompletnej linky, ktoré dodal sťažovateľ (žalobca) bola odstránená ešte pred 30. 6. 1993 a nemala teda žiadny vplyv na dodržanie tohto termínu. Pri tejto príležitosti zdôrazňujem nezrozumiteľnosť a protirečivosť zdôvodnení oboch rozsudkov, čo je v rozpore s právom na riadne odôvodnenie rozhodnutí.

Súdy ďalej chybné aplikovali ustanovenie § 550 ObZ., pretože predmetom zmluvy o dielo bol projekt stavby a nie riešenie dopravníka.

Odmietli priznať (hoci za cenu aplikácie § 136 O. s. p.) logickú položku za montáž zariadenia, ktoré aj podľa ich záveru bolo potrebné vymeniť.

Odmietli priznať ušlý zisk pre výpadok výroby pre nepredĺženie mandátnej zmluvy po 30. 6. 1993. Žalovaný by podľa ich názoru mal mať po tomto dátume poskytnutú možnosť žalovať subdodávateľa za údajnú vadnú dodávku...

Arbitrárnosť a nelogičnosť záveru súdov o absencii zodpovednosti za ušlý zisk dokumentuje zhodnotenie vzťahu dvoch skutočností: žalobcovi vytkli znemožnenie žaloby proti subdodávateľovi (nepredĺženie mandátnej zmluvy), ktorá by však mohla byť úspešná i neúspešná; eo ipso „kto spôsobil škodu“ (§ 398 ObZ.) sa ešte len malo zisťovať. Napriek tomu pre potreby premlčania pohľadávky zo strany žalobcu ustálili, že žalobca mal vedomosť aj o „osobe“, voči ktorej si má právo uplatniť. Takáto antinómia nemôže byť akceptovateľným argumentom. Sťažovateľ, ktorý po nepredĺžení mandátnej zmluvy mal povinnosť vo vlastnom mene uplatňovať všetky nároky, zistil až po znaleckom dokazovaní, kto je za škodu zodpovedný. Až vtedy sa právo „mohlo“ (§ 391/1 ObZ.) uplatniť. Takéto dokazovanie by totiž nesporne bolo súčasťou hypotetickej, neuskutočnenej žaloby proti subdodávateľovi podanej žalovaným. Sťažovateľa ako žalobcu nemožno nútiť, aby žaloval oboch s nepochybným výsledkom, pri ktorom by jeden z nich mal nárok na nemalé trovy ako úspešný v spore.»

S prihliadnutím na uvedené sa sťažovateľ domnieva, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 94/2006 z 24. októbra 2007 došlo ku chybnjej aplikácii ustanovení Obchodného zákonníka vzťahujúcich sa na zmluvu o dielo, mandátnu zmluvu a náhradu škody.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 5 Obo 94/2006 z 24. októbra 2007 porušil jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby zrušil predmetné rozhodnutie a prikázal najvyššiemu súdu zaplatiť mu náhradu trov právneho zastúpenia.

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci listom z 20. júna 2008 sp. zn. KP 8/08 vyjadril predseda najvyššieho súdu, v ktorom uviedol:

„Nie som povolaný posudzovať správnosť hodnotenia dôkazov súdov ani správnosť právneho záveru, ktorý zo skutkových zistení urobili, tým viac, že tak ako to aj v sťažnosti uvádza sťažovateľ, predmetný spor bol zložitý po skutkovej aj právnej stránke, vzhľadom na zložité zmluvné vzťahy účastníkov konania. Z rozhodnutia dovolacieho senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky však nevyplýva, že by sa pri hodnotení správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dopustil logickej nesprávnosti alebo, že by pri podriadení skutkového zistenia pod príslušné zákonné ustanovenie postupoval z ústavného hľadiska zjavne nesprávne alebo neodôvodnene. Ústavný súd má nepochybne právomoc preskúmavať rozhodnutie všeobecného súdu z hľadiska, či ním nedošlo k porušeniu základných práv a slobôd, ako to vymedzuje čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Domnievam sa, že v danej veci nejde o prípad predpokladaný uvedeným článkom ústavy.

Treba pripustiť, že odvolací súd v závere odôvodnenia nesprávne okrem iného uvádza, že žalobca nepreukázal, že by v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného došlo ku vzniku škody. Zodpovednosť za škodu podľa Obchodného zákonníka je založená na objektívnom princípe a zavinenie preto nie je podmienkou pre vznik zodpovedností. V kontexte s celým odôvodnením, je však zrejmé, že ide len o nesprávnu formuláciu tretej vety predposledného odseku. Z odôvodnenia rozsudku, ale aj z uvedenej vety vyplýva, že odvolací súd žalobu nepovažoval za bezdôvodnú pre nedostatok zavinenia, ale pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi konaním žalovaného a vznikom škody.

Rozhodnutie dovolacieho senátu nie je výsledkom svojvoľného, či neospravedlniteľného alebo neudržateľného výkladu príslušných ustanovení zákona. Z uvedeného dôvodu navrhujem sťažnosť ako neodôvodnenú zamietnuť.“

Predseda najvyššieho súdu v liste z 20. júna 2008 a právny zástupca sťažovateľa v liste z 27. júna 2008 uviedli, že netrujú na ústnom pojednávaní vo veci.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 373 Obchodného zákonníka kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.

Podľa § 398 Obchodného zákonníka pri práve na náhradu škody plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa poškodený dozvedel alebo mohol dozvedieť o škode a o tom, kto je povinný na jej náhradu; končí sa však najneskôr uplynutím 10 rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva zabezpečiť každému, kto sa domáha ochrany svojich práv, prístup k súdnej ochrane na nezávislom a nestrannom súde.

Súdna ochrana sa poskytuje v medziach zákonov, ktoré článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 51 ods. 1 ústavy).

Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana dostane v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie zákonných ustanovení príslušných právnych predpisov musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Súd musí vykladať a používať ustanovenia zákonných predpisov, teda aj Obchodného zákonníka, v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu s cieľom poskytnúť materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (napr. IV. ÚS 1/02, III. ÚS 111/07).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu nie je podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu oprávnenie preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci

samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, II. ÚS 21/96, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím, došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/00).

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie (obsiahnutého v základnom práve na súdnu ochranu) podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (III. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06 a iné).

Zohľadňujúc uvedené východiská sa ústavný súd zaoberal argumentáciou sťažovateľa, ako aj rozhodnutím najvyššieho súdu v predmetnej veci.

Podľa sťažovateľa odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu je nezrozumiteľné a protirečivo zdôvodnené, a to najmä ak „*pristúpilo k hodnoteniu podmienok pre naplnenie aplikácie § 373 a nasl. OBZ*“.

Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 5 Obo 94/2006 k otázke náhrady škody uviedol:

„Keďže nárok bol uplatnený podľa § 373 a nasl. Obchodného zákonníka, bolo povinnosťou žalobcu preukázať splnenie zákonných predpokladov pre vznik práva na náhradu škody, ktorými sú porušenie povinnosti vyplývajúcej zo záväzkového vzťahu,

prípadne inej povinnosti zakotvanej v obchodnom zákonníku, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a porušením povinnosti.

Žalobca žalobou zo dňa 17. 10. 1994 sa domáhal náhrady škody a ušlého zisku v celkovej výške 2 302 312 Sk. Následne, podaním zo dňa 27. 8. 2001 rozšíril žalobu o ušlý zisk za obdobie od 30. 6. 1993 do 29. 12. 1993 na sumu 10 847 028 Sk.

Prvostupňový súd pripustil zmenu návrhu uznesením na pojednávaní dňa 28. 8. 2001 (čl. 237). Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že žalobcom uplatnené právo - ušlý zisk rozšírenou žalobou je premlčané v zmysle § 397 OBZ, vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovaného. Žalobca pri výpočte ušlého zisku za rozhodné obdobie vychádzal z výkazu ziskov a strát za časové obdobie od 1. 1. 1994 do 31. 3. 1994 (č. l. 220 - 221). Takže v čase podania žaloby (17. 10. 1994) mal vedomosť o vzniku škody, o poznaní aj jej výšky, ako aj o osobe, proti ktorej si má právo na náhradu škody uplatniť, a nie až na základe vypracovaného znaleckého posudku. Preto nie je možné vychádzať z objektívnej 10-ročnej premlčacej doby (§ 398 OBZ), ale zo všeobecnej 4-ročnej premlčacej doby (§ 397 OBZ). Súd premlčané práva nemôže priznať alebo uznať, ak povinný v súdnom konaní vznesie námietku premlčania (§ 388 ods. 1 OBZ).

Prvostupňový súd v rámci vykonaného dokazovania priznal žalobcovi náhradu škody vo výške 280 591 Sk s príslušenstvom (bod 1). V tejto časti je rozhodnutie právoplatné a vykonateľné. Preto predmetom preskúmania odvolacieho konania je žalobcom uplatnené právo na náhradu škody a ušlého zisku v zmysle pôvodnej žaloby zo dňa 17. 10. 1994 špecifikovanej pod bodom 2 až 6.

Odvolací súd z obsahu spisu, predložených dôkazov a vykonaného dokazovania (č. l. 28, 29, 30, 31) mal za preukázané, že žalovaný porušil zmluvný záväzok a dielo vykazovalo v rámci skúšobnej prevádzky započatej dňa 16. 6. 1993 vady. Zhotoviteľ požadoval odstránenie väd diela dopravného systému (šneku a redla) do 16. 7. 1993 a ostatných väd do 15. 8. 1993. V danom prípade dopravník nebol z hľadiska potrebných parametrov použiteľný na vykonanie diela, bol nevhodný, t. z., že bol vadný. Žalobca v záujme urýchleného začatia výroby a zabráneniu vzniku škody, zakúpil nové zariadenie a zaplatením faktúry č. 430533 dodávateľovi S., š. p., B., mu vznikla škoda vo výške 214 516 Sk, ktorá predstavuje rozdiel úhrady vadného dopravníka (časti diela) a zaplatenie ceny za nákup funkčného dopravného systému.“

Najvyšší súd uviedol:

„Žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal zodpovednosť žalovaného za uplatnenú škodu – ušlý zisk za obdobie od 17. 6. do 26. 8. 1993 (bod 4 a 5 petitu) za výpadok výroby (30 dní) počas skúšobnej prevádzky (21 dní). Povinnosť náhrady škody postihuje stranu, ktorá poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu. Žalobca nepreukázal zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti žalovaného, t. j. nepreukázal v konaní, že by v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného došlo ku vzniku škody v uplatnenom rozsahu, ani príčinnú súvislosť medzi konaním žalovaného a vzniknutím škody špecifikovanej v časti bodu 3 až 6 žaloby, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok vo zvyšnej zamietajúcej časti ako vecne správny podľa § 219 O. s. p. potvrdil.“

Zo spisu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 26 Cb 554/94 ústavný súd zistil, že v časti, v ktorej bol zamietnutý nárok sťažovateľa na náhradu škody podľa bodu 3 až 6 žaloby (bod 3 žaloby týkajúci sa zaplata zámocníckych prác v sume 71 824 Sk, bod 4 žaloby – strata na ušlom zisku vo výške 409 500 Sk počas skúšobnej prevádzky 21 pracovných dní, bod 5 žaloby – strata na ušlom zisku vo výške 1 216 800 Sk za 30 pracovných dní, bod 6 žaloby – škoda na náhrade miezd zamestnancov vo výške 109 081 Sk), škoda bola riadne uplatnená, pričom sťažovateľ preukázal predpoklady zodpovednosti za škodu, aj pokiaľ ide o škodu uplatnenú v týchto bodoch.

Z oboch rozsudkov, ktoré tvoria meritum rozhodnutia v danej veci, na túto skutočnosť nebolo reagované, tak aby bola daná odpoveď na všetky otázky vyplývajúce zo zmluvy účastníkov.

Najvyšší súd sa v preskúvanom rozhodnutí zaoberá pôvodnou žalobou (s. 3 a nasl. rozsudku), avšak v záveroch svojho rozhodnutia o týchto bodoch žaloby nepredložil svoje stanovisko. Zostalo otázkou, či žalovaný nesplnením záväzku (odovzdanie stavby vrátane zabezpečenia kolaudácie) nespôsobil škodu v podobe ušlého zisku.

Na jednej strane všeobecné súdy uznali vadu dodávky diela, ako aj nutnosť výmeny zariadenia, čím vznikla logická situácia, že súčasťou priamej škody nie je len rozdiel v cene, ale aj cena demontáže a montáže nového zariadenia.

V danom prípade oba súdy nedali v odôvodnení rozhodnutí náležitú odpoveď, prečo príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a následkom v bode 1 a 2 žaloby, kde bol sťažovateľ úspešný v plnom rozsahu, akceptovali a určili aj v rámci svojej ústavnej právomoci povinnosť odporcov v konaní zaplatiť sťažovateľovi zistenú škodu spolu s úrokom 18 % z omeškania od 15. júna 1997 do zaplatenia, a v tom istom porušení kvantifikovanú škodu, ako aj príčinnú súvislosť medzi jej vznikom a následkom v bode 3 až 6 žaloby neuznali a ani v jednom rozsudku na tieto otázky nereagovali.

Zo spisu vyplýva, že medzi vznikom škody v bode 1 a 2 bola preukázaná totožná príčinná súvislosť ako v bode 3 až 6 žaloby bez náležitej reakcie oboch vo veci konajúcich súdov, čo možno považovať za arbitrárny postup vo veci, ktorý je nezlučiteľný s ústavou garantovaným základným právom, že sťažovateľ v súdnom konaní na žalobou prednesené otázky dostane primeranú odpoveď, ktorá bude aj náležite zdôvodnená tak, aby okrem ďalšej rozumovej úvahy výrok našiel aj adekvátne ústavné zdôvodnenie.

Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že neúspech v konaní neznamenaá ihneď aj porušenie základného práva sťažovateľa.

Ústavný súd zistil, že námietka sťažovateľa vznesená k rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 94/2006 z 24. októbra 2007 je opodstatnená.

Odôvodnenie sťažnosťou napadnutého rozsudku nezodpovedá požiadavke vyplývajúcej z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, v zmysle ktorej je aj s ohľadom na ustanovenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku povinnosťou súdov uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založili.

Dôvody uvedené najvyšším súdom v označenom rozhodnutí si navyše odporujú a nie sú preskúmateľné a rozsudok je v tejto časti, pokiaľ ide o body 3 až 6 žaloby, arbitrárny.

Z uvedených dôvodov ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší. Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Vzhľadom na to, že napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd zrušil rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 94/2006 z 24. októbra 2007 a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. T. Š. Právny zástupca sťažovateľa si v podaní z 27. júna 2008 uplatnil trovy konania v sume 6 732 Sk (223,46 €) za dva úkony (prevzatie právneho zastúpenia, sťažnosť). Základom na

výpočet náhrady za úkon právnej služby je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2007 v sume 632,54 € (19 056 Sk). Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v sume uplatnenej právny zástupcom sťažovateľa 223,46 € z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby v hodnote po 105,42 € (príprava a prevzatie vecí a písomné vyhotovenie sťažnosti). Ďalej ústavný súd priznal právnemu zástupcovi sťažovateľa dvakrát náhradu režijného paušálu po 6,31 € podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Ústavný súd vyslovil povinnosť najvyššieho súdu uhradiť trovy právneho zastúpenia právnemu zástupcovi sťažovateľa (bod 3 výroku nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2009